

Asia: VN/19926/2024

Lausuntopyyntö Olkiluoto 1- ja Olkiluoto 2 -laitosyksiköiden käyttöiän jatkamista ja lämpötehon korottamista koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy (VTT) kiittää mahdollisuudesta lausua koskien Teollisuuden Voima Oyj:n (TVO) 5.12.2024 työ- ja elinkeinoministeriölle (TEM) toimittamasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta.

Ympäristövaikutusten arvioinnissa on vaihtoehtona tarkasteltu Olkiluoto 1 ja Olkiluoto 2 (OL1 ja OL2) laitosyksiköiden käytön jatkamista vuoteen 2048 tai vuoteen 2058 asti. Lisäksi vaihtoehtona on tarkasteltu yksiköiden lämpötehon korottamista 2750 MW:iin.

OL1- ja OL2-laitosyksiköiden alkuperäinen suunniteltu käyttöikä on ollut 40 vuotta. Käyttöikää on aikaisemmin jatkettu 40 vuodesta 60 vuoteen eli vuodesta 2018 vuoteen 2038 asti. Yksiköiden lämpöteho on ollut käyttöönotettaessa 2000 MW. Tehoa on korotettu kahdessa vaiheessa vuosina 1984 (2160 MW:iin) ja 1994–1998 (2500 MW:iin).

TVO:n arviointiselostus on laadittu noudattaen ympäristövaikutusten arviointimenettelyä (YVA-menettely). Kaksivaiheisessa YVA-menettelyssä on aiemmin laadittu YVA-ohjelma, joka myös on ollut lausunnoilla. VTT on antanut lausuntonsa YVA-ohjelmasta 22.3.2024.

VTT ehdotti YVA-ohjelmaa koskevassa lausunnossaan pohdittavaksi, onko termi kelpoistaminen paras mahdollinen ilmaus laitosyksiköiden ikääntymisen hallinnan ja käyttöiän yhteydessä. VTT:n ehdotus on kattavasti huomioitu ja arviointiselostuksessa puhutaankin analyysin osoitetusta soveltuvuudesta, toimintakyvyn osoittamisesta riittäväksi, soveltuvuuden osoittamisesta, käyttökuntoisuusvaatimusten täyttymisestä tai on muilla termein korvattu termi kelpoistaminen, jota ei varsinaisessa arviointiselostuksessa enää käytetä. VTT näkee tehdyt muutokset hyvinä ja terminologian paremmin asiayhteyteen sopivana.

VTT ehdotti YVA-ohjelmaa koskevassa lausunnossaan lisäksi, että erillisenä tarkastelukohteena voisivat olla vaikutukset Suomen energiasuunnitelmaan, mm. kantaverkkoon ja sähkön jakelun huoltovarmuuteen. Yhteysviranomaisen (TEM) on omassa YVA-ohjelmassa koskevassa lausunnossaan todennut, että energiamarkkinoihin ja huoltovarmuuteen kohdistuvia vaikutuksia on asianmukaista

arvioida, mutta että hankkeesta vastaavalta (TVO) ei edellytetä maanlaajuisten energiamarkkinoita ja huoltovarmuutta koskevien tarkastelujen tekemistä. VTT ymmärtää tämän rajauksen jättää maanlaajuiset tarkastelut arvioinnin ulkopuolelle ja että tällaisten tarkastelujen vaatiminen hankkeesta vastaavalta olisi kohtuutonta. Arviointiselostuksessa on VTT:n näkemyksen mukaan tarkasteltu riittävästi vaikutuksia energiamarkkinoihin ja huoltovarmuuteen. Arviointiselostuksessa todetaan, että Suomen energiamarkkinoiden ja huoltovarmuuden tarkempien tarkastelujen tekeminen on Suomen valtion tehtävä.

VTT katsoo, että VTT:n YVA-ohjelmaa koskeva lausunto on YVA-menettelyssä otettu riittävästi huomioon. Yleisesti VTT näkee ympäristövaikutusten arviointiselostuksen huolella tehdyksi ja kattavaksi, eikä VTT:llä ole huomautettavaa arviointiselostuksen sisältöön. Arviointiselostus osoittaa, että laitossyysiköiden käytön jatkamisessa sekä nykyisellä että korotetulla teholla on vain vähäisiä kielteisiä vaikutuksia mutta suuria myönteisiä vaikutuksia ilmastoon, aluetalouden ja energiamarkkinoiden osalta.

Kuten VTT jo YVA-ohjelmaa koskevassa lausunnossaan totesi, kansallisten ja kansainvälisten ilmastotavoitteiden sekä sähköntuotannon ennustettavuuden kannalta on hyvä asia, että OL1 ja OL2 -laitossyysiköiden käytön jatkamista ja myös tehonnostoa tarkastellaan, ydinvoiman ollessa hiilineutraali ja vakaa energiantuotantomuoto.

Kotiluoto Petri
Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy